

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **EDUCACIÓ MUSICAL II**

Coordinació: TOLMOS TENA, ANTONIO

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	EDUCACIÓ MUSICAL II			
Codi	100831			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària (2008)	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària (2008) i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Educació Primària (2008)	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	9			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	2.7		6.3
	Nombre de grups	1		0
Coordinació	TOLMOS TENA, ANTONIO			
Departament/s	DIDÀCTIQUES ESPECÍFIQUES			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
AGUILAR LAVILLA, BERTA	berta.aguilar@udl.cat	0	
FERNÁNDEZ MATA, BERTA	berta.fernandez.mata@gmail.com	0	
PACHON SOTO, ANA BELEN	anna.pachon@udl.cat	0	
TOLMOS TENA, ANTONIO	antoni.tolmos@udl.cat	0	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Evidenciar el coneixement i comprensió de la competència artística i cultural del currículum escolar i com aquesta contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques.
- Utilitzar correctament les capacitats auditives, rítmiques i vocals.
- Saber manipular el so mitjançant l'ús de programes informàtics.
- Conèixer i utilitzar programes informàtics d'edició musical.
- Saber crear petites melodies i harmonitzacions per a orquestra escolar.
- Saber interpretar i improvisar melodies, ritmes i acompanyaments tant amb la veu com amb instruments.
- Saber dirigir un cor i una orquestra infantil d'instruments Orff.
- Comprendre i analitzar els fonaments i el desenvolupament de la didàctica i la pedagogia musical.
- Realitzar adaptacions musicals i coreogràfiques demostrant bon gust estètic i adequació al currículum escolar.
- Saber utilitzar estratègies metodològiques per potenciar la creativitat infantil.
- Planificar i elaborar activitats escolars a partir de l'assistència a manifestacions musicals de l'entorn o del centre escolar.
- Elaborar, implementar i avaluar un projecte didàctic d'audició per a escolars.
- Planificar i estructurar unitats de programació per als diferents nivells del currículum escolar d'educació artística.
- Utilitzar l'expressió oral i escrita amb fluïdesa i correcció.

Competències

1. Comprendre, analitzar i saber utilitzar els diferents aspectes de la pedagogia musical.
2. Ampliar i consolidar les habilitats i recursos musicals que els capaciten per a l'exercici de la docència.
3. Analitzar el currículum escolar de l'educació musical i la seva contribució en les competències bàsiques.
4. Comprendre i analitzar els fonaments de la pedagogia musical.
5. Adquirir estratègies didàctiques per desenvolupar i avaluar continguts curriculars.
6. Adoptar una posició crítica respecte a les manifestacions musicals i saber fomentar la participació en elles, tant dins com fora de l'àmbit escolar.
7. Dominar les TIC.
8. Expressar-se de manera escrita i oral amb correcció.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- El currículum d'educació artística en l'educació primària
- La competència artística i cultural i la seva relació amb les altres competències bàsiques
- Didàctica de la música
- Composició i informàtica musical
- Agrupació instrumental i cor
- Direcció i repertori creativitat musical

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats	Presencial	No presencial	
		Individual	Grup
Exposició del professorat	20%	20%	
Pràctica d'aula	15%	10%	10%
Projectes de treball	5%	10%	10%

Pla de desenvolupament de l'assignatura

METODOLOGIA

Professora: M. Alba Herrera

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

10 sessions	MÈTODES D'ENSENYAMENT DE LA MÚSICA. 1a MEITAT DEL SEGLE XX	<p>1. Conèixer i practicar els diferents mètodes d'ensenyament de la música. 1a meitat del segle XX</p> <p>1.1 Mètodes precursors: Pitàgores Guido d'Arezzo Sarah Ann Glover John Curwen André Gedalge Maurice Chevais, etc.</p> <p>1.2 Mètodes actius: Émile Jacques Dalcroze Edgar Willems Maurice Martenot Justine Ward</p> <p>1.3 Mètodes instrumentals: Zoltan Kodály Carl Orff</p>	<p>Manifestar opinions en la discussió Participació activa i reflexiva Estudi i pràctica dels temes Lectures recomanades: webgrafia: 6, 7, 8 bibliografia: 3, 5, 17, 18, 19, 30, 32, , 34, 35, 36, 37 DÍAZ, M. GIRÁLDEZ, A (2007): Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Graó.</p>	<p>Participació i interès Proves escrites: 50% Proves pràctiques: 50% Correcció en la expressió oral i escrita</p>
10 sessions	L'EDUCACIÓ MUSICAL A PARTIR DE 1970 FINS A L'ACTUALITAT	<p>2. Conèixer i practicar els mètodes i innovacions en educació musical que sorgeixen a partir de 1970 fins a l'actualitat.</p> <p>2.1 Els mètodes creatius Les noves tendències en educació musical. Música contemporània a l'aula.</p> <p>2.2 Pedagogs: George Self, Murray Schafer, John Paynter, Brian Dennis, Violeta Hemsy J. Wuytack, etc.</p> <p>3. L'ensenyament de la música a Espanya: Mètode Pare Ireneu Segarra Joan Llongueras Montserrat Sanuy, etc.</p> <p>3 Debats: La incorporació dels objectes sonors en l'obra musical La grafia no convencional L'educació musical i els mitjans de comunicació</p>	<p>Manifestar opinions en la discussió Participació activa i reflexiva Estudi i pràctica dels temes Lectures recomanades: webgrafia: 1,2, 9, bibliografia: 8, 10, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 38. DÍAZ, M. GIRÁLDEZ, A (2007): Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Graó. Articles: PALACIOS, Fernando (1987): "La educación musical ante la grafía contemporánea. Influidos y estímulos (I)", en Ritmo, 575, 28-32. —: "La educación musical ante la grafía contemporánea. Algunas posibilidades gráficas (II)" en Ritmo, 576, 36-38 —: "La educación musical ante la grafía contemporánea. Cuatro piezas musicales didácticas (III)", en Ritmo, 579, 26-29. MARTÍNEZ, J. M. (1998): "El sonido y la música en la producción audiovisual", en Eufonía, 13, 25-35.</p>	<p>Participació i interès Proves escrites: 5% Proves pràctiques: 50% Correcció en la expressió oral i escrita</p>

AGRUPACIONS MUSICALS

Professora M.Alba Herrera

5 sessions	TÈCNICA DELS INSTRUMENTS DE PERCUSSIÓ ORFF	<p>Aprendre a col·locar el cos en els instruments de percussió.</p> <p>Treballar la motricitat muscular.</p> <p>Practicar les tècniques bàsiques d'agafar les baquetes.</p> <p>Practicar la tècnica de caixa i làmines.</p> <p>Treballar la tècnica de petits instruments rítmics.</p>	<p>MOLAS, S. HERRERA, M.A. (2003): <i>BAQUETAS. Percusión en la escuela</i>. Ed. Universitat de Lleida.</p> <p>Lectura de documentació</p> <p>Pràctica de les tècniques</p> <p>Pràctica en grup instrumental</p>	<p>Participació i interès</p> <p>Prova pràctica de tècnica d'instruments</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>
15 sessions	TÈCNICA DELS INSTRUMENTS DE PERCUSSIÓ ORFF REPERTORI D'OBRES PER A CONJUNT INSTRUMENTAL A PRIMÀRIA CURRÍCULUM ESCOLAR DIRECCIÓ DE CONJUNT INSTRUMENTAL	<p>Continuar la pràctica de tècniques de baquetes i instruments de percussió</p> <p>Interpretar obres per a grup de percussió Orff.</p> <p>Conèixer els fonaments de la formació instrumental a l'escola. Currículum escolar.</p> <p>Descobrir i experimentar: els concerts creatius a l'escola.</p> <p>Adaptar i/o elaborar un repertori de música instrumental per a infants.</p> <p>Practicar les tècniques de direcció de grups instrumentals</p>	<p>Lectures recomanades:</p> <p>webgrafia: 3, 4, 5</p> <p>Bibliografia: 4, 11, 15, 16</p> <p>Estudi dels temes</p> <p>Pràctica de les tècniques</p> <p>Pràctica en grup instrumental</p> <p>Elaboració de partitures</p>	<p>Participació i interès 25%</p> <p>Prova pràctica de conjunt instrumental 25%</p> <p>Direcció de conjunt instrumental 25%</p> <p>Elaboració de partitures 25%</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>

Professor: Jordi Cano

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I EL FOLKLORE

Calendari: 10 sessions

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSORAT	TASQUES ALUMNAT
10 sessions	AUTORS, OBRES I EPOQUES L'EVOLUCIO DELS ESTILS, TENDENCIES I FETS HISTORICS FOLKLORE CATALA	<p>Conèixer els autors, èpoques i obres més significatives de la Història de la Música</p> <p>Entendre els mecanismes de l'evolució d'estils, tendències i fets històrics, contextualitzant-los en el seu espai-temps</p> <p>Analitzar les obres musicals més significatives per entendre cada moment històric</p> <p>Conèixer els principals estudis realitzats en el camp de l'Etnomusicologia.</p> <p>Entendre i analitzar el folklore català en el seu context social i històric</p>	<p>Classe magistral participativa</p> <p>Direcció d'exercicis pràctics</p> <p>Audició i anàlisi d'obres</p>	<p>Participació activa</p> <p>Pràctica dels continguts donats</p> <p>Elaboració i presentació d'un treball monogràfic</p> <p>Estudi del tema</p> <p>Escolta i anàlisi d'obres recomanades</p>

EL CURRÍCULUM EN L'EDUCACIÓ MUSICAL

Professor : Jordi Cano

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ
10 sessions	EL CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ MUSICAL A L'ETAPA PRIMÀRIA	<p>Conèixer i analitzar el Currículum de l'àrea de Música dins el marc legal vigent i la seva contextualització en el Currículum general.</p> <p>Conèixer i elaborar programacions de l'àrea de música a partir del currículum de l'assignatura i dins el marc competencial.</p> <p>Elaborar activitats vinculades a les unitats de programació.</p> <p>Conèixer i aplicar recursos TIC en la planificació d'activitat de l'àrea.</p> <p>Utilitzar correctament les pròpies capacitats auditives, rítmiques i vocals.</p>	<p>Textos recomanats: bibliografia: 1, 2, 6, 7</p> <p>Estudi i pràctica dels continguts teòrics</p> <p>Consolidar els coneixements i tècniques adquirides</p> <p>Programar unitats didàctiques</p> <p>Conèixer llibres de text vigents d'educació musical a Primària</p>	<p>Treballs en grup: 30%</p> <p>Programacions individuals: 50%</p> <p>Participació activa a classe: 20%</p>

COMPOSICIÓ I INFORMÀTICA MUSICAL

Professor: Antoni Tolmos

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ
20 sessions	COMPOSICIÓ I INFORMÀTICA MUSICAL	<p>Conèixer els recursos informàtics per l'aprenentatge de la música: software, hardware.</p> <p>Conèixer eines web per l'educació musical.</p> <p>Saber realitzar petits arranjaments musicals emprant eines informàtiques.</p> <p>Conèixer els principals formats d'àudio musical: mp3, wma, wav, aiff.</p> <p>Saber editar una partitura amb software específic.</p>	<p>Participació activa</p> <p>Pràctica dels continguts donats</p> <p>Elaboració i presentació d'un Treball monogràfic</p> <p>Pràctica amb software específic</p> <p>Pràctica d'aula en grups</p> <p>Anàlisi de recursos d'informàtica musical</p> <p>Estudi del tema</p> <p>Textos i webs recomanats: webgrafia: 10, 11, 12, 13 bibliografia: 33</p> <p>Calvillo, A.J. Fundamentos didácticos de las NNTT aplicadas a la música I.</p>	<p>Proves escrites: 30%</p> <p>Treball en grup: 50%</p> <p>Participació activa a classe: 20%</p>

Sistema d'avaluació

- Exposicions orals (25%)
- Treballs, produccions i pràctiques en equip o individuals (25%)
- Proves orals i escrites (50%)

S'han aprovar totes les parts de la matèria. L'avaluació final serà consensuada en avaluació conjunta.

Es contempla un diferent tipus d'avaluació en cas que l'alumne no pugui assistir a classe de forma regular i acreditada feina que els professors li demanin, en aquest cas les activitats a presentar aniran en funció de les hores de no presencialitat de l'estudiant. Això és vàlid també pels estudiants que certifiquen que tenen dret a l'avaluació alternativa.

Bibliografia i recursos d'informació

1. ALSINA, P. (1997): El área de educación musical. Barcelona: Graó.
2. AMADES, JOAN (1982): Cançoner. Barcelona: Selecta.
3. BACHMANN, M.-L. (1998): La rítmica Jacques-Dalcroze. Madrid: Pirámide.
4. BIBILONI, B. (1998): Cançons per a instrumentació Orff. Amalgama.
5. CHAPUIS, J. (1996): Canciones de intervalos y acordes. Barcelona: Pro Musica.
6. Currículum Ed. Primària (LOE).
7. Currículum Ed. Primària (LOGSE).
8. DENNIS, B. (1991): Proyectos sonoros. Buenos Aires: Ricordi.
9. DESPINS, J. P. (1989): La música y el cerebro. Barcelona: Gedisa.
10. DÍAZ, M.; FREGA, A. L. (1998): La creatividad como transversalidad al proceso de educación musical. Vitoria-Gasteiz: Agruparte. Col. Música, arte y proceso.

11. ESCUDERO, M. P. (1972). Canciones instrumentadas I y II. Madrid: Unión Musical Española.
12. HEMSY DE GAINZA, V. (1982): Ocho estudios de psicopedagogía musical. Buenos Aires: Paidós.
13. HEMSY DE GAINZA, V. (1983): La improvisación musical. Buenos Aires: Paidós.
14. HEMSY DE GAINZA, V. (1990): Nuevas perspectivas en educación musical, Buenos Aires: Guadalupe.
15. HERRERA, L.-M.; MOLAS, S. (2000): Música de hoy para la escuela de hoy. Barcelona: Graó.
16. HEYMEL, P. (1972): Viaje a través del mundo. Los instrumentos Orff en conjunto. Barcelona: Artison.
17. KODALY, Z. (1963): 333 elementary exercises in sight singing. London: Boosey & Hawkes.
18. KODALY, Z.; YOUNG, P. M. (1962): Bicinia hungarica. London: Boosey & Hawkes.
19. MARTENOT, M. (1970): Principes fondamentaux de formation musicale et leur application. Paris: Magnard.
20. MOLAS, S.; HERRERA, M. A. (2003): Baquetas. Percusión en la escuela. Lleida: Universitat de Lleida.
21. MUÑOZ CORTÉS, L. (1996): «La música contemporánea en el aula». Eufonía, 4, 117-126.
22. MURRAY SCHAFFER, R. (1965): El compositor en el aula. Buenos Aires: Ricordi.
23. MURRAY SCHAFFER, R. (1967): Limpieza de oídos. Buenos Aires: Ricordi
24. MURRAY SCHAFFER, R. (1969): El nuevo paisaje sonoro. Buenos Aires: Ricordi.
25. MURRAY SCHAFFER, R. (1970): Cuando las palabras cantan. Buenos Aires: Ricordi.
26. MURRAY SCHAFFER, R. (1975): El rinoceronte en el aula. Buenos Aires: Ricordi.
27. PAYNTER, J. (1972): Oír aquí y ahora. Buenos Aires: Ricordi.
28. PAYNTER, J. (1993): La música moderna en la escuela, Buenos Aires: Guadalupe.
29. PAYNTER, J. (1999): Sonido y estructura. Madrid: Akal.
30. SANUY, M.; GONZÁLEZ-SARMIENTO, L. (1969). Orff-Schulwerk (música para niños). Madrid: Unión Musical Española.
31. SELF, G. (1991): Nuevos sonidos en clase. Buenos Aires: Ricordi.
32. SZÖNYI, E. (1976): La educación musical en Hungría a través del método Kodály. Budapest: Corvina.
33. TOLMOS, A. (2012): Aportación de las nuevas tecnologías en la formación de Maestros Especialistas en Música. Congresos de docencia universitaria e innovación. Tarragona.
34. WILLEMS, E. (1976): La preparación musical de los más pequeños. Buenos Aires: Eudeba.
35. WILLEMS, E. (1984): Las bases psicológicas de la educación musical. Buenos Aires: Paidós.
36. WILLEMS, E. (1994): El valor humano de la educación musical. Barcelona: Paidós.
37. WILLEMS, E. (1995): Solfeo. Curso elemental. Libro del maestro. Fribourg: Pro Musica.
38. WUYTACK, J. (1970): Música viva. Pour une éducation musicale active. París: Leduc.

WEBGRAFIA

Cage, John: *El futuro de la música: Credo* (En línea)

<http://www.ccapitalia.net/reso/articulos/johncage/futuromusica.htm> (Consulta: 20 juny.2013)

Hemsey De Gainza, Violeta : *Didáctica de la música contemporánea en el aula*. (En línea) <http://www.latinoamerica-musica.net/ensenanza/hemsey/didactica.html> (Consulta: 20 juny.2013)

Instruments de percussió Orff. (En línia) http://clic.xtec.net/db/act_es.jsp?id=1381 (Consulta: 20 juny.2013)

Ones Martenot. (En línia) <http://www.cslevine.com/> (Consulta: 20 juny.2013)

Instrumentarium Baschet. (En línia) <http://www.er.uqam.ca/nobel/baschet/introduction/index.html>. (Consulta: 20 juny.2013)

Jorquera, C. *Métodos históricos o activos en educación musical*. LEEME Desembre 2004. (En línia) <http://musica.rediris.es/leeme/>(Consulta: 20 juny.2013)

Lori-Ann Dolloff *Das Schulwerk: una base para el desarrollo cognitivo, musical y artístico de los niños*. LEEME. Desembre 2007 (En línia) <http://musica.rediris.es/leeme/>(Consulta: 20 juny.2013)

- (En línia) <http://www.australian-music-ed.info/Curwen/index.html> <http://www.australian-music-ed.info/Curwen/HistOview.html> <http://www.cursosdemusica.com/av7/tema1.html> (Consulta: 20 juny.2013)

Schafer, Murray: *El rinoceronte en el aula , Limpieza de oídos* (En línia) <http://www.musicamaestros.com.ar/mm/libroteca.html>) (Consulta: 20 juny.2013)

Portal de recursos musicals. www.musikawa.es

Portal d'aprenentatge musical. www.musictheory.net

Recursos musicals en xarxa. <http://www.edu365.cat/primaria/muds/musica/index.htm>